

[Kurt Hansen]

Fra venstresocialisternes side er vi ligeledes positive over for det forslag, der er lagt frem her fra det radikale venstre. Som jeg var inde på i går under den lange debat, vi havde omkring nedrustningsproblematikken, ligger der nogle meget farlige tendenser i, at vi får en stigende militarisering af den danske økonomi og af virksomhederne i det hele taget.

Som jeg citerede fra Børsen den 19. august 1975, er det sådan, at man kan forvente, at de folk, som skal lave dette krigsmateriel, som skal lave elektroniske komponenter af en eller anden art, vil få undersøgt deres karakter, levevis og dømmekraft, som det er blevet udtrykt af major Busck fra forsvarrets efterretningstjeneste.

Vi kan altså forvente en politisk kontrol med disse arbejdere, der er ansat til at fremstille forskellige former for elektronisk udstyr, som kan bruges i krigsøjemed.

Vi mener også, det er uhyre vigtigt, som der gøres opmærksom på i det radikale forslag, at man får en klar definition af, hvad der forstås ved krigsmateriel, at man får nogle tidssvarende definitioner, således at man er i stand til meget klart at præcisere, hvor hvad hører hjemme. I et skriftligt svar, der blev afgivet den 30. august 1976 på et spørgsmål, der var rejst af et tidligere radikalt folketingsmedlem, hr. Bilgrav-Nielsen, siger justitsministeren – jfr. Folketingstidende 1975–76, sp. 12257:

»Som eksempel kan nævnes, at F-16-flyets elektroniske navigationsudstyr, der findes ganske tilsvarende i civile fly, ikke er anset som krigsmateriel, medens elektronik, der vedrører flyets våbensystemer, anses for at være omfattet af krigsmaterielbegrebet.«

Det er naturligvis helt uacceptabelt set ud fra VS' synspunkt, at noget sådant ikke falder klart ind under begrebet krigsmateriel. Bl. a. derfor kan vi være med til at støtte det radikale forslag.

Forslaget opererer endvidere med, at der skal være et tilsynsråd, der skal være sammensat på den måde, at hvert af de i finansudvalget repræsenterede partier skal have en repræsentant i dette tilsynsråd. Normalt er vi ikke fyr og flamme i forbindelse med parlamentarisk tilsyn, fordi det kan give nogle illusioner om, hvordan og hvorledes tilsynet reelt kan udføres, men i det her tilfælde mener vi faktisk, at sidder der nogle folk i et

sådant tilsynsråd, der vil gøre noget effektivt ved det, er der også nogle muligheder for at få kulegravet problemerne på en måde, der er god.

Med de her bemærkninger kan vi tilsige en velvillig og positiv støtte til forslaget videre behandling i retsudvalget, og kommer det frem til anden (sidste) behandling her i salen, kan vi også stemme for det.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne sige tak for den støtte, der er givet til forslaget fra nogle partiers side, og til indledning ganske kort resumere, hvad der er årsagen til, at vi fremsætter dette forslag, og hvorfor vi mener, det er nødvendigt at gennemføre en revision af den gældende krigsmateriellov.

Der er for det første for vort vedkommende et moralsk synspunkt i dette. Vi finder ikke, at det er Danmarks opgave at bygge sin industri ud med henblik på produktion af ødelæggelsesmidler. Vi gør det specielt ikke, når vi betragter den udenrigspolitiske udvikling, som foregår, hvor – som det var stærkt fremme under debatten i går – våbenhandelen er i stadig stigen, og hvor våbenomsætningen, eksport af våben fra stormagter til andre lande, udgør et af de allerstørste problemer overhovedet for den samlede verdenspolitik. I den situation, vi befinder os i, hvor et flertal af verdens befolkning lever under usle forhold, er der hårdt brug for ressourcer til udvikling i disse områder, og derfor finder vi, at våbenhandelen, nedrustningsproblemerne i det hele taget, er et af de største spørgsmål i tiden og med sikkerhed vil blive et større problem i de kommende år.

Vi ønsker ikke, at der skal opstå en selvstændig dansk våbenindustri af stort omfang. Vi vil, når det drejer sig om våbenindustri, uhjælpelig være uselvstændige underleverandører. Vi bliver ikke det land, der kommer til at foretage den industrielle udvikling af nye våbensystemer. Vi bliver det ikke, og vi skal heller ikke være det. Vi bliver underleverandørerne, der får lov til at levere nogle dimser til de store selskaber, som har specialiseret sig i at levere våbenudstyr til stormagterne.

Dermed er der sådan set også angivet et perspektiv for beskæftigelsen i denne sektor. Ser vi på det lange sigt, er vi overbevist om, at vi vil have langt større beskæftigelsesnytte